

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro předškolní vzdělávání

LMŠ Samorost, z. s.

“Dobrodružná cesta Samorostů”

Vytvořila: Vladimíra Červenková, DiS.

Č. j. : ŠVP-1/2020

Platnost dokumentu: 1. 9. 2020 - 31. 8. 2023

OBSAH:

1. Identifikační údaje
2. Obecná charakteristika
3. Podmínky vzdělávání
  - Věcné podmínky
  - Životospráva
  - Psychosociální podmínky
  - Organizace
  - Řízení školy
  - Personální a pedagogické zajištění
  - Spoluúčast rodičů
  - Podmínky pro vzdělávání dětí SVP
  - Podmínky vzdělávání dětí nadaných
  - Vzdělávání dětí od dvou do tří let
4. Organizace vzdělávání
5. Charakteristika vzdělávacího programu
6. Vzdělávací obsah
7. Evaluační systém

Škola a její vzdělávací program

1. Identifikační údaje

Název: Lesní mateřská škola Samorost

Adresa: Lesní mateřská škola Samorost, Panský les, Proboštov 417 12

Telefon: 777 989 026

Email: samorost.probstov@gmail.com

IČO: 03299716

Zřizovatel: Lesní mateřská škola Samorost (dále jen "LMŠ"), z. s., Moskevské nám. 2163/2, 415 01 Teplice

WEB: www.lmssamorost.cz

Ředitelka školy: Vladimíra Červenková, DiS.

Email: cervenkova.samorost@gmail.com, tel. 724 474 585

Typ školy: celodenní

Kapacita: 23 dětí

Název ŠVP: "DOBRODRUŽNÁ CESTA SAMOROSTŮ"

2. Obecná charakteristika

LMŠ Samorost byla založena původně jako Lesní klub Samorost občanským spolkem v roce 2014. Zakladatelkami jsou MVDr. Josefa Kolmanová, Ing. Dana Šestáková a Mgr. Ludmila Mráčková.

V roce 2017 se rozhodly zakladatelky nechat zapsat lesní klub jako lesní mateřskou školu do Rejstříku škol a školských zařízení MŠMT.

LMŠ vychází z koncepce lesních mateřských škol. Děti jsou po většinu dne venku v přírodě nebo v zahradě LMŠ namísto v uzavřených budovách. Pobytem venku se děti učí přírodu vnímat, rozumět jí a chránit ji. Pedagogové (dále jen "průvodci") se snaží při práci s dětmi maximálně využívat vše, co příroda nabízí. S dětmi v naší LMŠ pracujeme především v malých skupinách nebo individuálně. Nabízíme celodenní provoz pro děti ve věku 2 - 6 let.

LMŠ se nachází uprostřed ovocné zahrady, nedaleko lesa. Základnu tvoří dvě maringotky propojené zastřešenou terasou a zateplený obytný kontejner obložený dřevem (dále jen "domeček"). V maringotkách a domečku tráví děti čas pouze v době poledního odpočinku a v případě nepříznivého počasí. V letních měsících je i polední odpočinek realizován venku v zahradě, kde mají děti k dispozici také houpačky, pískoviště, dřevěné zahradní domky a stromy na lezení.

3. Podmínky vzdělávání

Věcné podmínky

Většina programu v naší LMŠ probíhá venku za každého počasí. Z toho vyplývá i charakter zázemí a náš ŠVP. Průvodci s dětmi obvykle vyrážejí do okolního lesa, kde tráví dopoledne, v teplejších měsících zde probíhá i dopolední svačina. Součástí zázemí LMŠ jsou dvě maringotky, které spojuje zastřešená terasa, "domeček" a oplocená ovocná zahrada. V případě, že tvoříme a pracujeme s dětmi u základny, tak všechny činnosti probíhají na terase či v zahradě.

Ve žluté maringotce se nachází prostor pro odpočinek dětí (dřevěná palanda). Každé dítě má v LMŠ uskladněn vlastní označený spacák. Po použití se spacáky sbalí do obalů a uskladní. Pokud dítě nenavštěvuje LMŠ každý den, ve dnech jeho absence si rodiče spacák odnáší domů a jsou zodpovědní za jeho pravidelné větrání a čistotu. Dále jsou tu umístěna kamna na tuhá paliva (zabezpečená ohrádkou s certifikovanou protipožární ochranou), elektrické přímotopy na vytápění v chladných měsících a šatní bloky pro ukládání osobních věcí dětí.

V červené maringotce jsou dětské židle a stoly, které slouží dětem pro stravování, hru i vzdělávací činnosti. Dále se zde nachází šatní bloky pro uložení osobních věcí dětí, kamna na tuhá paliva (zabezpečená ohrádkou s certifikovanou protipožární ochranou) a dřez s tekoucí studenou vodou. Teplá voda je ohřívána na kamnech nebo ve varné konvici, upravena na požadovanou teplotu a přelévána do termobarelu s kohoutkem. V zadní části maringotky jsou poličky s hračkami, vzdělávacími pomůckami a materiálem pro tvoření.

Obytný kontejner, který je zateplen a obložen dřevem (domeček), slouží pro odpočinek, vzdělávací činnosti i stravování dětí. Jsou zde police s hračkami, vzdělávacími pomůckami a materiálem, dětské stoly a židle, šatní bloky pro uložení osobních věcí dětí a matrace, které slouží k odpočinku. V domečku se nachází elektrické a olejové přímotopy, dřez s tekoucí studenou vodou a koupelna s umyvadlem s teplou i studenou vodou a splachovací toaletou pro personál.

V obou maringotkách i v domečku je zavedena elektřina.

K vykonávání potřeby dětí jsou k dispozici dva suché záchody se septikem, které jsou pravidelně vyváženy odbornou firmou.

V zahradě LMŠ se dále nachází čtyři dřevěné zahradní domečky pro hru dětí, houpačky, lanové centrum, ohniště, kompost a pískoviště.

Samotné místo Panský les je lokálním biocentrem a je lemováno dalšími lokalitami, které jsou LMŠ využívány během dopoledního programu venku – proboštovský lesopark, louka, alej, rybník Jaroslav a další.

Zlepšování podmínek pro zkvalitnění vzdělávání je podrobně rozvedeno v dokumentu nazvaném "**Strategický plán rozvoje školy 2020 - 2023.**"

Životospráva

Obědy pro Samorost zajišťuje Jídelna ZŠ Edisonova a stravování je v souladu s vyhláškou o Školním stravování. Obědy jsou do LMŠ dováženy v termínových k tomu určených a oběd je podáván neprodleně po dovezení. Svačiny zajišťuje cateringová společnost a dodává je denně v ranních hodinách.

Příležitostně je příprava oběda, příp. svačiny součástí vzdělávacího programu a průvodce je chystá společně s dětmi. V takovém případě dbá průvodce na dobrou hygienickou úroveň. Stravování probíhá buď u stolu na venkovní terase nebo v maringotkách či domečku (v případě chladnějšího počasí).

Dětem jsou během celého dne k dispozici džbány či termosky s čajem nebo vodou.

Dle věku a možností se snažíme, aby si děti nachystaly talíře a příbory samy a nalévaly si pití. Předškolní děti se učí jíst celým přiborem. Starší děti po odpočinku pomáhají umývat nádobí.

Děti do jídla v žádném případě nenutíme! Ale snažíme se je motivovat alespoň k ochutnání.

Během dne respektujeme individuální potřeby dětí. Polední spánek je určen pouze pro děti, které si odpočinout chtějí a potřebují. Ostatní děti mají po obědě klidové činnosti a učí se relaxovat.

Za klíčové považujeme dodržovat určité rituály, které pomohou dětem orientovat se, co bude následovat a umožní jim se tak cítit bezpečněji. Neboť co je neznámé, to nám nahání strach.

Snažíme se chovat dle zásad zdravého životního stylu a poskytovat tak dětem přirozený vzor.

Pedagogové ani jiný personál LMŠ nepodává dětem žádné léky!

Vzhledem ke koncepci LMŠ je nadstandardně naplňován čas dětí trávený venku a je jim poskytnut i dostatek prostoru pro volný pohyb.

Psychosociální podmínky

Naše LMŠ je komunitní školou a podle toho také k dětem přistupujeme. Snažíme se dětem nabídnout rodinné prostředí a vyvolat v nich pocit bezpečí a jistoty. Průvodci respektují potřeby dětí a přizpůsobují jim naplánovaný program. Vždy reagujeme na momentální situace a potřeby dětí. Děti nenutíme do žádných činností, mohou vše pouze sledovat (využíváme observační učení), avšak snažíme se je vhodně motivovat, aby měly samy chuť se zapojit. Vše u nás probíhá v klidu, beze spěchu, tzv. "I cesta je cíl." Nikdy na úkor potřeby a pohody dětí neupřednostňujeme dokončení nějaké činnosti.

Dbáme na vzájemnou komunikaci mezi průvodci navzájem, mezi průvodci a dětmi, ale i mezi průvodci a vedením spolku. Vše se snažíme řešit hned a bez zbytečných konfliktů. Dbáme na kolegiální vztahy mezi zaměstnanci.

Všechny děti v naší LMSŠ mají stejná práva a postavení, ale i stejné povinnosti.

Máme vytvořený adaptační plán, který je k dispozici i rodičům. Během adaptace dodržujeme tyto fáze:

- Návštěva LMSŠ před nástupem pravidelné docházky (možnost navštěvovat klub pro maminky - "Čolci")
- V den nástupu s rodičem
- Další dny po nástupu docházka pouze do svačiny
- Poté zůstává dítě do oběda

Při adaptaci je respektováno individuální tempo dítěte a možnosti rodičů.

Organizace LMSŠ

Provoz LMSŠ je od 8:00 do 16:00.

Denní režim:

8:00 - 8:30 Příchod do LMSŠ

9:00 - 9:15 Komunitní kruh (v teplejším období v probíhá v přírodě)

9:15 - 9:30 Přesnídávka (v teplejším období v probíhá v přírodě)

9:30 - 11:30 Dopolední činnosti v terénu a nebo v okolí LMSŠ

11:30 - 11:45 Hygiena a příprava na oběd

11:45 - 12:30 Oběd

12:30 - 14:00 Polední klid, čtení pohádky po obědě, klidové aktivity nespících dětí

12:30 Odchody dětí po obědě

14:00 - 14:30 Hygiena, úklid spacáků

14:30 - 14:45 Svačina

14:45 - 16:00 Hry a volná hra dětí na základně LMSŠ, odchody domů

Časové údaje jsou pouze orientační. Všechny činnosti přizpůsobujeme potřebám dětí.

Řízení LMSŠ

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny písemně v pracovních smlouvách, které vypracovává ředitelka školy ve spolupráci s Josefou Kolmanovou - předsedkyní spolku LMSŠ Samorost. Jejich plnění kontroluje ředitelka a Rada spolku.

Důležité informace předává ředitelka pracovníkům ústně nebo písemně. Pedagogický sbor pracuje jako tým, zve ke spolupráci rodiče. Zapojuje spolupracovníky do řízení LMŠ a respektuje jejich názor. Informuje o chodu LMŠ, průběhu vzdělávání dětí i pedagogických pracovníků členy Rady spolku. Spolu se členy Rady spolku organizuje informační schůzky pro rodiče. Ředitelka vypracovává ŠVP ve spolupráci s ostatními pedagogy a zodpovídá za jeho soulad s RVP PV a za plnění vzdělávacího obsahu.

Ředitelka Vladimíra Červenková, DiS. zodpovídá za:

- ŠVP
- pedagogické pracovníky a chůvu (plnění pracovní náplně, dodržování pracovní doby, výměny služeb a zastupování, za jejich další vzdělávání)
- veškerou pedagogickou agendu (třídní knihy, výkazy, hodnocení vzdělávacích pokroků dětí, tvorbu a plnění IVP, přijímání dětí, hodnocení tematických celků, rozhovory s rodiči souvisejícími se vzděláváním dětí)
- Roční plán LMŠ
- Docházku dětí i zaměstnanců
- Strategický plán rozvoje školy
- Hodnotící zprávu
- kvalitu vzdělávacích pomůcek

Předsedkyně spolku MVDr. Josefa Kolmanová spolu s Ing. Danou Šestákovou zodpovídá za:

- rozpočet a správa veškerého financování LMŠ
- vybírání školného
- personální agendu (mzdy, pracovní smlouvy, pracovní náplně)
- smlouvy s rodiči
- bezpečnost zázemí LMŠ
- hygienické podmínky
- bezpečnost práce

Členové Rady spolku a ředitelka LMŠ jsou spolu v každodenním kontaktu, sdělují si navzájem veškeré informace o chodu LMŠ, dětech, rodičích i zaměstnancích a v případě problému ho společně neodkladně řeší. Pravidelně se scházejí při poradách vedení (1x měsíčně).

Podrobněji upraveno v Organizačním řádu.

Personální a pedagogické zajištění

V LMŠ pracují v současné době 4 zaměstnankyně. Dvě jako pedagogický průvodce, jedna chůva a ředitelka školy, která je zároveň i pedagogickým průvodcem.

Dle možností a nabídek vytváříme podmínky pro další vzdělávání všech pedagogických pracovníků a chůvy, a to formou přednášek, kurzů a seminářů, dle

nabídky vzdělávacích center. Průběžně se vzdělávají samostudiem odborné literatury, metodických materiálů a časopisů a absolvují webináře.

Velké pedagogické porady probíhají 4x ročně a to za přítomnosti Rady spolku. Dle potřeby se během roku svolávají další pedagogické porady. Výměna běžných informací a poznatků probíhá denně.

Spoluúčast rodičů

Jelikož je naše LMŠ komunitní, spolupráce s rodiči je velice úzká a založená na partnerských vztazích a vzájemné důvěře.

S rodiči se setkáváme několikrát do roka na akcích spojených s koloběhem roku jako např. Drakiáda, Vánoční jarmark, Masopust (viz. Obsah vzdělávání). Tyto akce jsou důležité i proto, aby rodiče a děti strávili společný čas v LMŠ a rodiče viděli zázemí, kde se jejich děti každodenně pohybují.

Probíhají u nás také tzv. rodičovské brigády, které se konají 2x do roka (na podzim a na jaře). Při podzimní brigádě je zapotřebí zazimovat pískoviště a zahradu, nachystat třísky a dřevo na zimu a provést generální úklid maringotek. Při jarní brigádě rodiče zahradu odzimují a připraví na další sezonu.

Rodičovských brigád se účastní i děti, které se tím přirozeně učí kladnému vztahu k práci a manuální zručnosti. Víτάme také, pokud rodiče docházejí vypomáhat s dětmi při vzdělávacích aktivitách či výletech.

Pedagogové každodenně informují rodiče o jejich dětech a o činnostech, které v LMŠ dělají. Rodiče si mohou pro delší rozhovor s pedagogem či ředitelkou domluvit individuální schůzku mimo provozní dobu LMŠ. Dále s rodiči komunikujeme také skrze emaily, kde jim sdělujeme především provozní informace či změny v programu LMŠ, a to zpravidla 1x týdně v pondělí.

Mají-li rodiče zájem, mohou poskytnout LMŠ věcný či finanční dar.

Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, dětí nadaných a dětí od dvou do tří let

Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) a dětí nadaných jsou v LMŠ vytvořeny podmínky, které vycházejí z platné legislativy a odpovídají individuálním potřebám dětí, u kterých je potřeba zajistit speciální pedagogickou péči s využitím podpůrných opatření. U dítěte vykazujícího známky nadání bude stimulován rozvoj jeho potenciálu a pedagog zajistí realizaci podpůrných opatření prvního až čtvrtého stupně podpory.

Podpůrná opatření se člení do pěti stupňů, kdy první stupeň si škola stanovuje sama na základě výsledků hodnocení vzdělávacích pokroků dítěte. Druhý až pátý stupeň lze ve škole uplatnit na základě vyšetření ve školském poradenském zařízení a po konzultaci školského poradenského zařízení se školou a zákonnými zástupci dítěte. Pokud bude doporučeno vzdělávání dítěte podle individuálního vzdělávacího

plánu (IVP), bude ten vypracován ve spolupráci a na základě doporučení školského poradenského zařízení.

Podmínky pro vzdělávání dětí s SVP

Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné. Při plánování a realizaci vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními zohledňujeme individuální vzdělávací potřeby a možnosti dětí, uplatňujeme princip individualizace vzdělávacího procesu. Zahrnujeme do svých vzdělávacích strategií podpůrná opatření. Při všech činnostech klademe důraz na osvojení specifických dovedností v úrovni odpovídající individuálním možnostem dítěte. Budeme se snažit, aby bylo dítěte při sebeobslužných činnostech co nejvíce samostatné a v případě potřeby mu pomůžeme.

Spolupracujeme se zákonnými zástupci a v případě potřeby i se školskými poradenskými zařízeními (SPC, PPP) nebo i s odborníky mimo oblast školství.

Do systému dalšího vzdělávání zaměstnanců školy (včetně nabídky doporučených témat k samostudiu) zařazujeme v případě potřeby i témata týkající se vzdělávání dětí se SVP. Pedagogickým pracovníkům budou v případě potřeby objednané publikace k problematice vzdělávání dětí se SVP a v případě potřeby bude zajištěn osobní či pedagogický asistent, který bude dítěti se SVP nápomocen.

Podmínky pro vzdělávání dětí s tělesným postižením (především dětí na invalidním vozíku) jsou v LMŠ ztíženy. LMŠ není bezbariérová a každodenní pobyt v lese s nerovným povrchem by mohl být překážkou.

Podmínky vzdělávání nadaných dětí

LMŠ při realizaci vzdělávání vytváří podmínky k co největšímu využití potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti. To platí v plné míře i pro vzdělávání dětí nadaných.

Vzdělávání dětí probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet. Ředitelka je schopna rodičům doporučit vhodnou literaturu a poradit jim, jak dále stimulovat jejich nadané dítě. Popř. i doporučit kroužek pro další rozvoj talentu dítěte.

Naše LMŠ je připravena zajistit realizaci všech stanovených podpůrných opatření pro podporu nadání podle individuálních vzdělávacích potřeb dětí v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) dítěte se SVP

Pokud u dítěte s potřebou podpůrných opatření 1. stupně nepostačuje přímá podpora pedagogickým pracovníkem a obtíže dítěte vyžadují součinnost více

pedagogických pracovníků (navzájem nebo se zákonným zástupcem dítěte), je vytvářen plán pedagogické podpory.

Podpůrná opatření 1. stupně jsou taková opatření školy, která mají podpořit dítě, pokud z pozorování dítěte při práci a při hře vyplývá, že má drobné problémy (např. s motorickou obratností, špatnou koncentrací pozornosti, s úchopem pomůcek, s rozvojem vnímání, řeči, s verbální obratností, s dovednostmi reprodukovat a pamatovat si instrukce i zadání práce, střídat činnosti).

PLPP je plán, který nastavuje pro děti s potřebou podpůrných opatření 1. stupně pravidla častějšího vyhodnocování pokroků, poskytování kladné zpětné vazby, dostatečné motivace, a to vždy s přihlédnutím k věku dítěte a k možným omezením, která obvykle vyplývají z tempa vývoje dítěte.

Organizace vzdělávání pak zohlední postavení dítěte ve skupině, ve vztahu k jeho specifickým potřebám. Činnosti se buď častěji střídají (formy i druhy) nebo se naopak postupy fixují a vytváří se pevné struktury potřebné k vytváření vědomostí a dovedností.

Sestavením PLPP pověří ředitelka školy průvodkyni, která ve spolupráci s ředitelkou PLPP sestaví. Ředitelka školy určí termín, do kdy bude návrh PLPP zpracován. Bude mít písemnou podobu s obsaženým popisem obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb dítěte, stanovení cílů podpory, návrh konkrétních podpůrných opatření 1. stupně a stanovení způsobu a termínů vyhodnocování naplňování plánu. Ředitelka zorganizuje schůzku se zákonným zástupcem dítěte, seznámí ho s návrhem PLPP a zváží jeho případné připomínky. Zákonný zástupce svým podpisem potvrdí, že byl s PLPP seznámen. PLPP se vytváří na období nejdéle 3 měsíců. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření učitelka ve spolupráci s ředitelkou školy vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Ředitelka školy rozhodne o dalším postupu – buď ukončí PLPP, vyhotoví se další PLPP a nebo se doporučí zákonnému zástupci konzultace se školským poradenským zařízením. S výsledkem hodnocení seznámí ředitelka školy zákonného zástupce dítěte.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení IVP pro dítě se SVP

IVP zpracovává mateřská škola pro dítě od druhého stupně podpůrných opatření a to na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zákonného zástupce dítěte. IVP je závazným dokumentem pro zajištění speciálních vzdělávacích potřeb dítěte, vychází ze školního vzdělávacího programu a je součástí dokumentace dítěte.

IVP sestaví učitelka ve spolupráci s ředitelkou, popř. s asistentem pedagoga. Ředitelka školy určí termín, do kdy bude návrh IVP zpracován (nejpozději do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení a žádost zákonného zástupce dítěte). IVP má písemnou podobu. Pověřená průvodkyně při tvorbě IVP spolupracuje s pověřeným pracovníkem školského poradenského zařízení, s dalšími pedagogickými pracovníky MŠ a se zákonným zástupcem dítěte. Konkretizovaný obsah IVP musí být v souladu s doporučením školského poradenského zařízení. S IVP seznámí pověřená průvodkyně zákonného zástupce dítěte, který tuto

skutečnost potvrdí svým podpisem. IVP dále obsahuje jméno pedagogického pracovníka školského poradenského zařízení, se kterým škola (pověřený ped. průvodce) spolupracuje při zajišťování speciálních vzdělávacích potřeb žáka podle IVP.

Poskytování vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu lze pouze na základě písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce dítěte.

Pověřená pedagogická průvodkyně ve spolupráci s pověřeným pracovníkem školského poradenského zařízení sleduje a průběžně vyhodnocuje naplňování IVP. Naplňování IVP vyhodnocuje školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou ve stanovených termínech (nejméně jednou ročně). Pověřený učitel o naplňování IVP ve stanovených termínech informuje ředitele školy a zákonného zástupce žáka.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP a IVP pro děti nadané a mimořádně nadané

Při vzdělávání dětí vytváříme v rámci integrovaných bloků podmínky, které stimulují vzdělávací potenciál všech dětí v různých oblastech. S ohledem na individuální možnosti dětí jsou jim v rámci pestré nabídky aktivit předkládány činnosti, které umožňují tento potenciál projevit a v co největší míře využít. Dětem, které projevují známky nadání, věnujeme zvýšenou pozornost zaměřenou na to, aby se projevy nadání dětí smysluplně uplatnily a s ohledem na individuální možnosti dětí dále rozvíjely. V případě, že se jedná o velmi výrazné projevy nadání, zpracováváme PLPP.

Pokud se u dítěte projeví mimořádné nadání v jedné nebo více oblastech, doporučíme rodičům dítěte vyšetření ve školském poradenském zařízení. Do doby než vyšetření proběhne postupujeme dle vypracovaného PLPP. Pokud školské poradenské zařízení identifikuje mimořádné nadání dítěte, vytvoříme na základě zprávy z poradenského zařízení individuální vzdělávací plán. Při jeho zpracování, realizaci a vyhodnocování úzce spolupracujeme se zákonnými zástupci dítěte a školským poradenským zařízením.

Při tvorbě, realizaci a vyhodnocení PLPP a IVP nadaného dítěte nebo mimořádně nadaného dítěte postupujeme stejným způsobem jako u dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, který může ředitelka školy vhodně upravit s přihlédnutím ke konkrétním vzdělávacím možnostem dítěte.

Podmínky a vzdělávání dětí od 2 do 3 let

Do naší LMŠ přijímáme děti zpravidla ve věku od 2 do 6 let. Přestože podmínky v lesní školce jsou velmi náročné, a to především vzhledem k vlivům počasí a fyzické náročnosti, rozhodli jsme se podmínky pro děti mladší 3 let vytvořit.

Děti ve věku od 2 do 3 let mají některé potřeby jiné nebo intenzivnější než děti starší. Potřebují především stálý pravidelný denní režim, dostatek emoční podpory, zajištění pocitu bezpečí, více individuální péče a srozumitelná pravidla. V LMŠ Samorost je smíšená skupina dětí, dvouleté děti ale pracují v dopoledních hodinách a v době poledního odpočinku

se skupinou dětí ve věku 2 - 4 roky. Děti ve věku 5 - 6 let tvoří samostatnou skupinu. Program a denní režim 2 - 3 letých dětí je uzpůsoben jejich potřebám a možnostem. V této skupině pracuje s dětmi jeden pedagog a chůva.

Podmínky pro vzdělávání 2 - 3 letých dětí:

- vytváříme podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami
- dětem je umožněno používat pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty oblíbené hračky z domova
- je zajištěn vyhovující režim dne, a to zejména pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování, dostatečný odpočinek, fyzicky méně náročné procházky, více možností uchýlit se do vnitřních prostor v ranních a odpoledních hodinách
- LMŠ je vybavena dostatečným zázemím pro zajištění hygieny dítěte, mimo jiné disponuje nočníky
- děti mají ve žluté maringotce zajištěný dostatečný prostor pro uložení náhradního oblečení
- vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinkách či individuálně, především podle potřeb a volby dětí
- pedagogové a chůva uplatňují k dětem laskavě důsledný přístup
- úzce spolupracujeme s rodinou dětí
- dětem je poskytována dostatečně dlouhá doba pro adaptaci

4. Organizace vzdělávání

Přijímání dětí do LMŠ probíhá formou zápisu, který probíhá zpravidla na jaře. Přesný termín vyhlásí ředitelka s dostatečným předstihem a zveřejní jej na webových stránkách LMŠ. Zápis probíhá v souladu s kritérii, která stanoví ředitelka LMŠ po dohodě s předsedkyní spolku, podle kterých se bude postupovat při rozhodování na základě ustanovení § 165 odst. 2 písm. b zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání v mateřské škole v případě, kdy počet žádostí o přijetí k předškolnímu vzdělávání v daném roce překročí stanovenou kapacitu maximálního počtu dětí pro naši školu. Kritéria jsou zveřejněna s dostatečným předstihem před zápisem na veřejně přístupném místě školy a na webových stránkách školy.

Děti mohou být přijímány k předškolnímu vzdělávání i v průběhu školního roku, ale pouze v případě, že to dovolí kapacita LMŠ. Vždy je potřeba podat písemnou žádost o přijetí ředitelce školy a doložit potvrzení od pediatra. V den podání písemné žádosti zahájí ředitelka správní řízení ve věci přijetí k předškolnímu vzdělávání do Lesní mateřské školy Samorost, z. s., okres Teplice.

Do naší LMŠ přijímáme pouze děti ve věku 2 - 6 let.

Denní řád je pružný a vychází z momentálních potřeb dětí a situací, na které je třeba reagovat v rámci situačního učení. Přesto děti nacházejí potřebné zázemí, klid a soukromí. Pokud to děti potřebují, mají možnost se uchýlit do ústraní a neúčastnit se společných činností. V programu převažují spontánní činnosti a průvodce je dále rozvíjí a stimuluje děti. Veškeré aktivity jsou organizovány tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování, aby se zapojovaly do organizace činností, pracovaly svým tempem apod. Vedeme děti k tomu, aby si nejprve pomohly navzájem a teprve v případě, že si stále nevědí rady, oslovily průvodce. Při realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky (věcné vybavení prostředí je dostatečné a kvalitní, pomůcky jsou připravovány včas).

Individuální vzdělávání dětí 5 letých

Pro děti, které jsou rok před zahájením povinné školní docházky, je povinný i poslední rok v mateřské škole. Zákonný zástupce má možnost své dítě vzdělávat individuálně doma. Má ale povinnost oznámit tuto skutečnost ředitelce školy, a to písemnou formou nejpozději 3 měsíce před zahájením docházky.

Oznámení zákonného zástupce musí obsahovat:

- a) jméno, popřípadě jména, a příjmení, rodné číslo a místo trvalého pobytu dítěte, v případě cizince místo pobytu dítěte,
- b) uvedení období, ve kterém má být dítě individuálně vzděláváno,
- c) důvody pro individuální vzdělávání dítěte.

Ředitelka mateřské školy předá zákonnému zástupci dítěte přehled oblastí z RVP PV, v nichž má být dítě vzděláváno. Dohodne se zákonným zástupcem dítěte na způsobu ověření – v případě naší LMŠ se bude jednat o jednodenní návštěvu LMŠ, kdy bude ředitelka a učitelka dítě pozorovat při aktivitách a dále krátký pohovor s dítětem a zákonným zástupcem. Dále se domluví na termínu, kdy k ověřování očekávaných výstupů dojde (termín bude vždy stanoven v rozmezí listopad - prosinec a je upřesněn ve školním řádu).

Ředitelka mateřské školy ukončí individuální vzdělávání dítěte, pokud zákonný zástupce dítěte nezajistí účast dítěte u ověření, a to ani v náhradním termínu. Dítě bude muset s okamžitou platností nastoupit k řádnému docházení do mateřské školy.

5. Charakteristika školního vzdělávacího programu

Motto: “Člověk je dílem přírody.”

Název: “Dobrodružná cesta Samorostů”

- rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání
- osvojení si základních hodnot a zásad slušného chování
- poznání a ochrana přírody, soulad s přírodou
- rozvoj emoční a sociální inteligence dítěte
- utváření samostatné osobnosti dítěte se zdravým vztahem k sobě, druhým a společnosti
- rozvíjení pohybových dovedností, obratnosti a manuální zručnosti

Naším hlavním záměrem je předávat a zprostředkovávat dětem základní životní zkušenosti v přirozeném prostředí skupiny vrstevníků. Dále chceme rozvíjet a podporovat samostatnost, zdravé sebevědomí, tvořivost dětí a manuální zručnost. Chceme v dětech prohlubovat kladný vztah k přírodě a vychovávat je k lásce a úctě k druhým. Myslíme si, že by se děti měly učit a získávat praktické dovednosti z běžných situací, které jsou součástí každodenního života.

Jsme přesvědčeni, že komunitní způsob fungování lesní mateřské školy je vhodným místem, ve kterém se děti mohou učit z širší palety vzorů, protože rodiče se podílejí svojí prací a účastí na budování a utváření celkové atmosféry v LMŠ. Pro děti je cennou zkušeností, že každý může svým dílem obohatit naši společnost a že každý v ní má své místo. Děti se zde mohou velmi brzy naučit zdravým životním návykům, dobrým mravům a vnímání estetických hodnot. Přirozeně se začínají s naší pomocí orientovat v multikulturní společnosti.

Chceme, aby dítě, které opouští naši lesní mateřskou školu, získalo věku přiměřenou psychickou, fyzickou a sociální samostatnost pro život. Aby umělo projevit jednoduchou lidskou laskavost a pozornost, aby se umělo vcítit do druhého, spolupracovat, pomáhat druhým, aby vnímalo estetické hodnoty v každodenním životě, v přírodě a v lidských výtvořech, projevovalo radost z dalšího poznávání, mělo důvěru v sebe samotné a mělo dobré předpoklady pro další vzdělávání.

Metody, formy a principy vzdělávání:

Z charakteru zázemí a inspirace **konceptem lesních mateřských škol** (tzn. každodenního pobytu v přírodě) vyplývají i preferované činnosti a formy naplnění vzdělávacího obsahu. Zejména volná hra, která má významné místo ve výchovně vzdělávacím procesu. Hra není nikterak usměrňována - výjimkou je oblast bezpečí - a není hodnocena. Přirozeně rozvíjí u dítěte fantazii a sociální dovednosti v interakcích s vrstevníky. Dítě při ní objevuje své psychické a fyzické limity. Má možnost ověřovat si svou zralost i dovednosti. Jedná se o nejpřirozenější způsob učení. Dále pak experimentování, učení prožitkem a práce s přírodním materiálem (maximální využívání toho, co nám příroda dává) jsou pro práci s dětmi v naší LMŠ klíčové. Děti mají k dispozici pracovní náčiní, ale převážně využívají věci z okolí (klacíky, členitost terénu, potůček, přírodniny, kameny, atd.). Tím jsou odkázány více na vlastní tvořivost, imaginaci, sociální dovednosti, kooperaci a samostatnost.

Vycházíme z přirozeného koloběhu roku a proměn v přírodě, které mohou díky pobytu venku děti každodenně sledovat. Inspirovali jsme se konceptem pravidelných slavností, které přirozeně reflektují dění v přírodě a zároveň se stávají důvodem pro setkávání širší komunity (rodičů a přátel). Snažíme se nejen o co největší sounáležitost s přírodou, ale také o návrat k některým tradicím a zvyklostem, které lidé provozovali po staletí.

Při naplňování vzdělávacího obsahu vycházíme z **intuitivní pedagogiky**. Snažíme se dosáhnout toho, aby se dítě stalo vnitřně svobodným člověkem, který si samostatně utváří svůj život. Každodenní pobyt dětí a pedagogů v přírodě nás přirozeně vede k **enviromentální výchově**. Děti jsou skrze hry a příklad pedagoga vedeny k vnímavosti vůči přírodním zákonům a proměnlivosti přírody. Takto se zcela přirozeně utváří pozitivní vztah a sounáležitost s přírodou. Snažíme se také uplatňovat prvky **Montessori pedagogiky**, a to v tom smyslu, že vycházíme především z potřeb dětí, jejich přirozeného zájmu a chuti se učit. Maximálně u dětí podporujeme samostatnost a vzájemnou pomoc. Respektujeme senzitivní fáze dětí (podporujeme přirozený zájem dítěte o danou věc, činnost). Dalšími inspiračními zdroji jsou zásady přístupu **Respektovat a být respektován** manželů Kopřivových. Děti jsou vnímány v komunikaci a společném rozhodování jako partneři, kteří se mohou na společném rozhodování podílet. Spolu s dětmi jsou utvářeny aktivity, každý má prostor vyslovit svůj názor. Ale také se učíme naslouchat a respektovat názor či postřeh druhého. Děti se učí důstojně zvládat konfliktní situace. Klíčová je pro nás metoda **prožitkového učení**, kdy dítě na základě konkrétní situace, dochází k určitým závěrům. Dále pak **situační učení**, kdy mnoho aktivit vzniká z podnětů dětí či právě zažitých situací, kdy pedagog nastalou situaci pouze rozvíjí a pomáhá ji

uchopit v širším smyslu. Naším cílem je probouzet v dětech aktivní zájem a chuť učit se.

Při vzdělávání pracujeme zpravidla s dětmi individuálně či ve skupinách. Učíme děti **samostatnosti, ale i schopnosti kooperace, vzájemné komunikace a tolerance.**

6. Vzdělávací obsah

Během týdne se střídají různorodé činnosti - výtvarné činnosti (upřednostňujeme činnosti s přírodními materiály - hlína, písek, přírodniny), hudební činnosti (děti mají k dispozici volně dostupné Orffovy nástroje), pohybové činnosti, činnosti k podpoře komunikačních dovedností (předčtenářské dovednosti, pohádky, dramatizace, obličejová gymnastika, dýchací cvičení, logopedické říkanky), řemeslné činnosti (děti pracují s nožíky, pilami a škrabkami na brambory, které používají pro opracování dřeva, a dalšími pracovními nástroji), zařazujeme činnosti na rozvoj matematického myšlení, logického myšlení a prostorovou orientaci.

Všechny činnosti na sebe v průběhu týdne navazují a vztahují se kontinuálně k tématu, se kterým v daném období pracujeme.

Každý den po obědě probíhá s předškoláky příprava na vstup do školy. V období září - prosinec pracuje pedagog s dětmi individuálně, od ledna pracují předškoláci ve skupinách pod vedením pedagoga.

Vzdělávání předškoláků prostupuje i dalšími činnostmi v průběhu dne, stejně jako vzdělávání dětí mladšího věku a není vázáno na sezení u stolu.

Naše vzdělávací nabídka je členěna do šesti základních bloků. Jejich obsah vychází z přirozeného rytmu ročních dob a koloběhu přírody a z různých společenských skutečností. Každý blok je motivován setkáním Samorostů (dětí) s nadpřirozenou bytostí nebo zajímavou zkušeností.

Tyto základní bloky nejsou časově ohraničeny a jejich délka se odvíjí od zájmu dětí a momentálních potřeb. Bloky lze členit na několik témat, které na sebe plynule navazují a doplňují se.

Pedagog bloky a témata dále rozpracovává ve svých přípravách. Pedagogové se k jednotlivým tématům mohou dle potřeb v průběhu roku vracet a navazovat na ně.

Při realizaci vzdělávání reagujeme na některé státní svátky a mezinárodní dny (např. podzimní rovnodennost, mezinárodní den divoké přírody, jarní rovnodennost, světový den vody, Den Země, Den matek, letní Slunovrat, atd.). Během školního roku máme i několik akcí s rodiči (viz. jednotlivé bloky).

1. Integrovaný blok - JSEM SAMOROST (zhruba září - říjen)
2. Integrovaný blok - SAMOROSTI A SKŘÍTEK DUBÍNEK (listopad)
3. Integrovaný blok - SAMOROSTI A PANÍ ZIMA (zhruba prosinec - únor)
4. Integrovaný blok - SAMOROSTI ZKOUMAJÍ ZEMI (zhruba březen - duben)
5. Integrovaný blok - SAMOROSTI A VÍLA LUČINKA (zhruba květen - červen)
6. Integrovaný blok - SAMOROSTI NA PRÁZDNINÁCH (červenec - srpen)

1. Integrovaný blok - JSEM SAMOROST

První blok je zaměřený na člověka a společnost, na soužití mezi lidmi, dodržování pravidel a zásad slušného chování, na navazování nových přátelství, která vznikají při pobytu v mateřské škole. Dále na zdravotní vědu a základní poznatky o lidském těle a zdravém životním stylu.

Cílem je také naučit děti členy rodiny, úctu k rodičům a našim kořenům a nedílnou součástí je koloběh lidského života a otázky týkající se smrti.

S úctou k rodině se také váže úcta k lidské práci. Chceme, aby děti uměly ocenit každou lidskou práci a vážit si ji.

Okruhy témat:

- rodina
- kamarádi
- sv. Václav
- povolání
- lidské tělo
- zdravý životní styl
- koloběh života, smrt

Nabídka činností:

- sestavení pravidel, které nám usnadní vzájemné soužití
- pečení svatováclavského chleba
- sbírání přírodnin
- seznamovací hry
- pouštění draka, cvrnkání kuliček, pečení brambor v ohni
- hry se spadným listím (od října každý den sbírat jeden list ze stejného stromu)
- básně a písně k danému tématu
- poznávání řemesel
- legenda o sv. Václavovi
- hra v roli

- možnost pracovat se skutečným nářadím, náčiním
- výroba kostry z přírodnin
- ochutnávání ovoce
- sušení ovoce
- pohádka a aktivity z knihy POHRÁTKY (“Jak přišel Vínček na svět” a “O dvou dracích”, “O velkém sváru”)
- aktivity podporující sblížení a kamarádství aktivity
- aktivity na rozvoj emoční inteligence
- seznamování se s členy rodiny
- seznámení s koloběhem života

Očekávané výstupy:

- zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci
- zvládat sebeobsluhu a uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony
- pojmenovat části těla, některé orgány, znát jejich základní funkce
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí
- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví
- vést rozhovor
- formulovat otázky, odpovídat
- poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- chápat prostorové pojmy
- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých
- uvědomovat si svou samostatnost
- ve známých a opakujících se situacích zvládat své city a přizpůsobit jim svoje chování
- uvědomovat si své možnosti a limity
- respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla
- navazovat kontakty s dospělým, kterému je dítě svěřeno do péče a respektovat ho
- přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem
- odmítnout nepřijemnou komunikaci
- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla
- respektovat potřeby jiného dítěte
- vnímat, co si druhý přeje a co potřebuje
- bránit se projevům násilí jiného dítěte
- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělým i ostatními dětmi
- pochopit, že každý má ve společnosti, rodině svou roli
- začlenit se do třídy a mezi vrstevníky
- adaptovat se na život v mateřské škole
- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí
- utvořit si základní představu o pravidlech chování ve společnosti
- chovat se zdvořile
- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování

- zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami
- orientovat se bezpečně ve známém prostředí
- zvládat běžné činnosti a požadavky kladené a dítě i jednoduché praktické situace
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se můžeme ve svém okolí setkat

2. Integrovaný blok - SAMOROSTI A SKŘÍTEK DUBÍNEK

Tímto blokem provede děti skřítek Dubínek, který je doma v lese. Cílem druhého bloku je poznávání lesa a života v něm, sledování měnící se přírody a úžasných barev podzimu. Děti by měly pochopit, že jsme součástí přírody a musíme o ni pečovat a chránit ji a ne ji ničit. V rámci světového dne stromů budeme s dětmi poznávat stromy a keře. Budeme sledovat odlétající ptactvo a postaráme se o to, co zde zůstává i přes zimu a ubývá mu potrava. Seznámíme děti s tradičními podzimními aktivitami jako pouštění draků, opékání brambor v ohni, cvrnkání kuliček a lampionový průvod spojený s oslavami svátku sv. Martina.

Okruhy témat:

- drakiáda
- stromy (20.10. světový den stromů)
- ptactvo
- život v lese
- sv. Martin - lampionový průvod

Nabídka činností:

- hry se spadáním listů
- pozorování barevné škály v přírodě
- rozdělávání ohně
- výroba lucerniček
- výroba draka
- větrné rukávy a pokus s větrnými rukávy (kniha "Rok v přírodě s mrňaty")
- sbírání semínek vlněnou ponožkou
- šiška jako vlhkoměr
- tvorba krmítek pro ptáky
- koule se semínky pro ptáky
- sledování příprav zvířat na zimu
- výtvarné a pracovní aktivity z podzimních přírodnin (listy, šišky, kůra)
- pozorování přírody
- péče o ptáky a lesní zvěř
- tvoříme mandaly z přírodnin

Očekávané výstupy:

- osvojovat si elementární poznatky o okolním prostředí
- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, technickém i kulturním prostředí
- vnímat, že svět má svůj řád, že je pozoruhodný a pestrý
- všimnout si změn a dění ve svém okolí

- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé
- chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
- porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva
- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků
- být citlivý ve vztahu k živým bytostem, k přírodě ale i k věcem
- vyjadřovat souhlas i nesouhlas, umět říct “ne”
- rozhodovat o svých činnostech
- vědomě využívat všechny smysly
- rozlišovat některé obrazové symboly, piktogramy
- domluvit se slovy i gesty
- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- správně vyslovovat
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů

3. Integrovaný blok - SAMOROSTI A PANÍ ZIMA

Ve třetím bloku se Samorosti setkávají s paní Zimou. Blok začíná před Vánoci, zaměřuje se na adventní čas a tradice a zvyky s ním spojené. Sv. Martin, který slaví před adventem svátek, je prvním symbolem blížící se zimy. Po Vánocích se v rámci bloku budeme věnovat koloběhu roku, který souvisí s příchodem roku nového. Na závěr společně oslavíme Masopust. Celým blokem se pak prolíná téma pohádek, která jsou pro předškolní vzdělávání klíčové, neboť v sobě mají skrytou moudrost a ponaučení. Naším cílem je děti naučit vnímat kouzlo Vánoc a jejich skutečný smysl, ctít tradice a zvyky, mít základní povědomí o typických znacích zimy jako jsou nízké teploty, mráz, sníh, spící příroda a dokázat je porovnávat se skutečnou zimou, která zrovna probíhá, umět si klást otázky “Proč se zima mění?”

Okruh témat:

- zima
- Advent a Vánoce
- počasí
- Tři králové
- Koloběh roku
- Pohádky
- Masopust

Nabídka činností:

- zažívání tradičních zvyků
- výroba adventního věnce
- výroba dárků na vánoční jarmark
- pečení a zdobení perníčků
- výroba masek

- sáňkování a koulování
- výroba jesliček
- pozorování a rozeznávání stop zvířat ve sněhu
- písně a verše k tématům
- zpěv koled
- umělá jinovatka na větvičkách (kniha "Rok v přírodě s mrňaty")
- skládání vloček z větviček
- sběr sněhu a sledování jeho čistoty (kniha "Rok v přírodě s mrňaty")
- stavění iglů a sněhuláků
- masopustní rej
- pohádka a aktivity z knihy POHRÁTKY ("Vincek objevuje svou Zemi")

Očekávané výstupy:

- ovládat dechové svalstvo
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku
- učit se z paměti krátké texty
- sledovat očima zleva doprava
- popsat situaci (skutečnou i na obrázku)
- sledovat a vyprávět pohádku, příběh
- porozumět slyšenému
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité
- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci
- vyjadřovat svou fantazii a představivost v tvořivých činnostech
- prožívat radost ze zvládnutého a poznání
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky
- dodržovat pravidla her, jednat spravedlivě
- mít povědomí o významu životního prostředí pro člověka
- utvořit si základní představu o pravidlech slušného chování a společenských normách
- chovat se zdvořile
- vnímat umělecké a kulturní podněty
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný
- všimnout si změn
- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé

4. Integrovaný blok - SAMOROSTI ZKOUMAJÍ ZEMI

V období jara se dostáváme k bloku, který je především zaměřený na naši planetu. Samorosti v něm budou zkoumat planetu Zemi a vesmír. Hlavním cílem je uvědomit si, že člověk má přírodu a planetu chránit a ne poškozovat, cítit sounáležitost s přírodou a se vším živým. Samorosti se dostanou i ke zkoumání České republiky. Seznámí se se státní hymnou, naučí se poznat českou vlajku, znát naše hlavní město a významné události z českých dějin. Cílem je vytvářet v dětech zdravé vlastenectví a národní hrdost, vědět, kde je můj domov. V rámci bloku budeme také sledovat měnící se přírodu a příchod jara.

Okruh témat:

- Jaro
- Ochrana životního prostředí, Den Země (22.4.)
- Voda a koloběh vody
- Vesmír
- Světadíly
- Česká republika
- Moje město

Nabídka činností:

- zažívání tradičních zvyků
- starost o areál školky a jeho okolí s ohledem na trvale udržitelný rozvoj (sběr a třídění odpadu, ohleduplnost k přírodě)
- tematické písně, říkadla, hry
- tvoříme mandaly z přírodnin
- pozorování žab a jejich koloběhu života
- čištění studánek
- tvoříme ve vodě (viz. kniha "Rok v přírodě s mrňaty")
- aktivity z knihy "Studánky víly Rozárky"
- třídění odpadu

Očekávané výstupy:

- spolupracovat s ostatními
- vyvíjet volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- prožívat a dětským způsobem projevovat příjemné i nepříjemné prožitky
- učit se nazpaměť krátké texty
- přemýšlet, vést jednoduché úvahy
- utvořit jednoduchý rým
- vyjadřovat samostatně a smysluplně své myšlenky
- zachovávat správné držení těla
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem a přírodě
- těšit se z přírodních krás
- dodržovat pravidla her, jednat spravedlivě
- mít povědomí o významu životního prostředí pro člověka
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví prostředí podporovat a které poškozovat

5. Integrovaný blok - SAMOROSTI A VÍLA LUČINKA

Sluníčko nám probudilo přírodu a na loukách všechno kvete. Víla Lučinka nám představí své království květin, seznámí děti s lučním i zahradním kvítím, s bylinkami a jejich využitím, představí nám také svého kamaráda skřítku Zahradníčka. Ten dětem ukáže, co můžeme na zahrádce pěstovat a jak se o zahrádku starat.

Lučinčin nejoblíbenější měsíc je květen, protože se jmenuje podle květin. Ví, že máj je lásky čas, a tak se budeme věnovat tématu láska - co je to láska, co znamená mít rád, koho máme rádi, apod. K rozhovorům o lásce využijeme Den matek, od kterého se postupně dostaneme ke zvířátkům a jejich mláďatům. Celý blok zakončuje téma hmyz a hmyzí svět. Děti se seznámí s některými druhy hmyzu a s jejich užitkem pro přírodu.

Okruh témat:

- Velikonoce
- Den Matek, láska
- zvířata a jejich mláďata
- ovoce a zelenina
- květiny, zahradničení
- živá x neživá příroda
- hmyzí svět (Svatojánská slavnost 23.6.)

Nabídka činností:

- návštěva farmy
- výroba dárku ke Dni matek
- pozorování dění v hmyzím hotelu
- pavučiny (činnost z knihy "Rok v přírodě s mrňaty")
- stavba města a domečků pro hmyz
- stavba mraveniště
- péče o zahradu a sklízení plodin
- příprava voňavého koktejlu (ne k pití)
- tvorba herbáře
- kreslení rostlinami
- použití přírodnin jako štětců a malování s nimi
- skládání květin z papíru
- klíčení semínek
- sázení a práce na zahradě
- výroba čaje ze sušených bylin
- vití věnců
- využití rostlin jako přírodního barviva
- piknik na louce

Očekávané výstupy:

- vědomě napodobovat jednoduchý pohyb dle vzoru
- učit se nová slova a aktivně je používat
- chápat slovní vtip a humor
- poznat napsané své jméno
- poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- postupovat a učit se dle pokynů a instrukcí
- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat "nápady"
- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch

- učit se hodnotit svoje pokroky
- zachycovat a vyjadřovat své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, dramatizací)
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností
- zvládat zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem a přírodě
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí
- zvládat jednoduché pracovní úkony
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby
- těšit se z přírodních krás

6. Integrovaný blok - SAMOROSTI NA PRÁZDNINÁCH

Poslední blok je určený pro období prázdnin, kdy ve školce nebývají všechny děti. Využijeme tento blok výhradně ke hrám a legráckám. Hlavním a jediným tématem bude cestování po světě. Blok je možné využít k seznámení dětí s ostatními kulturami, s dopravními prostředky, atd. Cílem je, aby si děti odpočinuly a pobavily se.

Okruhy témat:

- léto
- cestování
- ostatní kultury

Nabídka činností:

- četba pohádek ostatních národů a kultur
- dramatizace
- aktivity přibližující dětem mravní hodnoty
- tvorba vlastní knihy s příběhem
- výroba papíru
- četba a aktivity spojené s knihou POHRÁTKY ("Brzy přijde světlo", "Kočičácká pohajda")

Očekávané výstupy:

- vnímat, že svět lidí je různorodý a mít elementární povědomí o existenci jiných národů a kultur
- mít elementární povědomí o existenci vesmíru a planetě Zemi
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik
- snažit se chovat bez předsudků
- respektovat ostatní a jejich odlišné vlastnosti
- pochopit, že každý má ve společenství svou roli
- chápat, že všichni lidé mají stejnou hodnotu, i když je každý jiný
- uvědomit si, že osobní a osobnostní odlišnosti jsou přirozené
- chovat se obezřetně při setkání neznámými lidmi
- zorganizovat hru

- nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
- chápat základní číselné a matematické pojmy, souvislosti
- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- mít povědomí o tom, kde v případě nebezpečí hledat pomoc

7. Evaluace

Hodnocení LMŠ probíhá v těchto oblastech:

- Pedagogická
- Spolupráce s rodiči
- Podmínky LMŠ a uskutečňování ŠVP
- ŠVP jako celek

Pedagogická evaluace

KDO	CO	JAK ČASTO	FORMA
pedagogové	tématické celky	1x za měsíc	písemná, formulář
pedagogové	rozvoj dítěte	2x ročně	písemně, hodnotící listy
pedagogové	denní činnosti	denně	diskuze mezi ped. a chůvou, zápis do třídní knihy
pedagogové	sebereflexe	2x ročně	1x rozhovor s ředitelkou a předsedkyní spolku, 1x písemně, formulář
ředitelka	pedagogická činnost	dle potřeby	hospitace, rozhovory, intervize
ředitelka	pedagogická dokumentace	dle potřeby	náhled

Spolupráce s rodiči

KDO	CO	JAK ČASTO	FORMA
ředitelka + předsedkyně spolku	připomínky rodičů	průběžně dle potřeby	rozhovory, emaily
ředitelka a rada spolku	zapojování rodičů do činností LMŠ a brigády rodičů	průběžně dle potřeby	rozhovory, emaily
ředitelka	dotazník spokojenosti pro rodiče	1 x ročně	dotazník

Podmínky LMŠ pro uskutečňování ŠVP

KDO	CO	JAK ČASTO	FORMA
pedagogové, Rada spolku + ředitelka	materiální a věcné podmínky	1x ročně	ústně + hodnotící zpráva
pedagogové	psychosociální podmínky, adaptace, individuální potřeby dětí	průběžně 1x ročně	rozhovor, hodnotící zpráva
ředitelka předsedkyně spolku a	personální podmínky	1x ročně	hodnotící zpráva
předsedkyně spolku	ekonomické podmínky	1x ročně	finanční audit
Rada spolku a ředitelka školy	životospráva	za současného stavu nelze hodnotit	_____
ředitelka školy	Organizace a řízení školy	1 x ročně	hodnotící zpráva, dotazníky zaměstnancům

ŠVP jako celek

ŠVP PV bude hodnocen 1x ročně - vzdělávací oblast na pedagogické radě, obecná část na poradě provozní – aktualizace pro další školní rok.

Také bude sledován soulad ŠVP s aktuálním RVP PV, a to 1x za 2 roky.